

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izjemni nedelje in praznike. — Inzerati do 30 peti
Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst Din 3.—, večji inzerati peti
vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru. Inzeratni dalek posebej. — Slovenski Narod
velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravnništvo

Ljubljana, Knaflcova ul. 5

Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODRUŽNICE:

MARIBOR, Grajski trg št. 8. —

NOVO MESTO, Ljubljanska c., tel. št. 26.

CELJE, Kocenova ul. 2. — Tel. 190.

Jesenice, Ob kolodvoru 101. —

Račun pri pošt. ček. zavodu v Ljubljani št. 10.351.

15.000 MRTVIH V ITALIJI?

Senzacionalno poročilo angleškega novinarja z italijanskega potresnega ozemlja — Novi potresni sunki — Pogreb žrtev

London, 29. julija. Posebni poročevalec uglednega lista »Daily Herald«, ki je prepotoval vse potresno ozemlje v južni Italiji, naglašja v svojem poročilu, da je število mrtvih neprimerno večje, kakor pa se uradno priznava. Po njegovem prepričanju, ki si ga je ustvaril po natančnem pregledu katastrofe, proučevanju položaja ter po zaslišanju prebivalcev na mestu, znaša skupno število smrtnih žrtev potresne katastrofe v južni Italiji nad 15.000. Izrečno poudarja, da ta številka nikakor ni pretirana in se kvečjemu lahko korigira navzgor. Oficijsko priznana števila smrtnih žrtev, ki ga označujejo s 3000, se nanaša samo na ona trupla, ki so jih že izkopali izpod razvalin. V pokrajini, ki obsega nad 30 kvadratnih milj, pa je po njegovem mnenju okrog 60 do 70 odstotkov mrtvih še vedno pod ogromnimi kupi razvalin, ki jih v tako kratkem času niti ni bilo mogoče vseh razkopati in pregledati. Italijanske oblasti si prizadevajo, da bi prikrije pravi položaj, ki je mnogo obupnejši, kakor pa se v objavljenih oficijelnih poročilih priznava. Italija se boji, da bi objava stvarnih poročil o grozni katastrofi škodovala tujskemu prometu. Kljub temu prikrivanju zapuščajo tujci trumoma Italijo in se selijo v sosedne obmorske države, zlasti v Francijo in Jugoslavijo.

Napulj, 29. julija. Nocoj so bili v potresnem ozemlju zabeleženi novi, precej močni potresni sunki. Med obupanem prebivalstvom, ki prebiva včinoma še vedno na prostem, je zopet zavlada velika panika. Vojaštvo je ljudi proti jutru komaj pomirilo. Včeraj ves dan in tudi danes so pokopavali žrtve potresa. Večinoma jih pokopljejo v skupne grobove, ker ne utegnejo dovolj hitro izdelovati krste in kopati jame za vsakega posebej. V mnogih krajih so izginile cele, dasi številne družine.

Rim, 29. julija. Italijanski kralj je daroval za podporo prebivalstvu v potresnem ozemlju 100.000 lir. Danes popoldne se bo vršila seja ministrskega sveta, ki bo sklepala o nadaljnjih ukrepih za ublažitev strašne nesreče in bde v potresnem ozemlju.

Velike poplave v Indiji

Karachi, 29. julija. Poplave, ki jih je povzročila reka Indus, zavzemajo katastrofalen obseg. Reka zaradi de-

ževja še vedno narašča in je poplavila v srednjem in spodnjem toku doslej že nad 100.000 kvadratnih milj rodovitnega polja in pasadov. Trideset večjih mest je popolnoma pod vodo. Skoro milijon ljudi je brez strehe in išče zavetja v gorovju. Mesto Shikapur je v nevarnosti, da ga voda popolnoma zalije. Na odredbo oblasti so morali mesto izprazniti. V Sukkur in Karachi je prispelo večeraj 25.000 beguncev. V poplavljenem ozemlju so se pojavile roparske tolpe, ki so začele pleniti in ubijati. Oblasti so odposlale v ogrožene kraje večje vojaške oddelke, da zaščitijo prebivalstvo pred roparji in da pomagajo pri reševanju. Skoda, ki jo je povzročila poplava, je ogromna, a bati se je, da bo katastrofa še večja, če deževje ne bo kmalu prenehalo.

Katastrofalen ciklon v Šleziji

Liegnitz, 29. julija. Mesto Jauer je razdeljal snoči strahovit ciklon. V pol ure je vihar odnesel skoraj vse strehe,

poruval v mestu in okolici vse drevje in niti en brzojavni drog ni ostal cel. Lomilo jih je, kakor bi bili iz papirja. Vihar je bil tako močan, da je razbil vse šipe tudi pri zaprtih oknih in trgovskih izložbah. Neki z žitom naložen voz je vihar dvignil s konji vred visoko v zrak, nekaj časa vrtel v zraku in nato treščil kakih 50 m daleč na tla, kjer se je popolnoma razbil. Žito, ki je bilo še v snopih na polju, je dobesečno izginilo. Vihar ga je odnesel kdo ve kam. Le tu pa tam je opaziti kak snop, ki visi na kakem lomljenem brzojavnem drog ali pod krovom razkritih streh. Škoda je zelo velika. Katastrofa je zahtevala tudi več človeških žrtev. Tri osebe so bile ubite, 16 ranjenih, 5 ljudi pa pogrešajo. Neko delavsko družino, ki je stanovala v leseni baraki, je vihar z barako vred dvignil v zrak in nato treščil na tla. Baraka se je razbila, vsi stanovalci pa so bili ubiti.

Potres v Celovcu in Solnogradu

Celovec, 29. julija. V pretekli noči je bil tukaj in v okolici zopet zabeležen lažji potres. Sunki so bili kratkotrajni in so se ponavljali v kratkih presledkih vedno bolj pojemajoče, dokler niso popolnoma prenehali. Potres ni povzročil nikake škode. Ljudje, ki so bili na prostem, ga sploh niso občutili, le v stanovanjih se je čutil, ker se je zamajale podobe na stenah, zlasti v višjih nadstropjih.

Solnograd, 29. julija. Davi ob 0.40 je bil zabeležen kratak, a precej močan potres, ki ga je spremljalo vrtlo podzemeljsko grmenje. Ob 1.48 je sledil drugi, slabšeji potresni sunk. Škode ni bilo.

Zeileisovi zavodi

v ČSR prepovedani

Praga, 29. julija. Ministrstvo za narodno zdravje je sporočilo vsem deželnim vladam, naj v bodoče ne izdajajo dovoljenj za ustanavljanje Zeileisovih zavodov. Glede na že obstoječe si pridržuje ministrstvo za narodno zdravje nadaljno odločitev. Zdravniki, ki se poslužujejo Zeileisove metode, naj odgovarjajo svoji vesti in zdravniškim zbornicam, dokler pa Zeileisova metoda znanstveno ne bo priznana, je ministrstvo ne bo dopuščalo niti pospeševalo.

Stavka francoskega delavstva narašča

Pariz, 29. julija. Gibanje stavkajočih se naglo širi. Do snoči je zapustilo delo nad 100.000 uslužbencev in delavcev, danes pa jih bo ustavilo delo še okrog 50.000. V vladnih krogih vzbujajo delavsko gibanje precejšnje vznemirjenje, ker se vidi, da je nezadovoljstvo zaradi najnovejših socialnih reform mnogo večje, kakor se je sprva mislilo.

Revolucija v Braziliji

Rio de Janeiro, 29. julija. Umo predsednika države Parachyba Joao Pessoa je izzval v državi velike nemire in nered. Njegovi politični nasprotniki so skušali nastalo zmedo izkoristiti za svoje politične cilje in izvesti državni prevrat, ki pa se jim ni posrečil. Pristaši pokojnega Pessoa, ki so v veliki večini, so njihovo nakano preprečili. V vseh večjih krajih je prišlo do ogorčenih borb med obema skupinama. Ubijati in ranjenih je bilo veliko oseb. Iz maščevanja so si politični nasprotniki pričeli požigati domove. Samo večer je bilo javljenih okrog 1000 požarov. Vlada je popolnoma gospodar položaja in se ni bati nadaljnjih nemirov ali revolucije.

Povodenj v Locarnu

Curich, 29. julija. V Locarnu je veliko neurje, med katerim je padla tudi toča, izpremenilo male potoke v deroče reke. Vse ceste so pod vodo. Potok pri Locarnu je tako narasel, da vodi seboj velika drevesa in kamenje. Mnogo mostov je poškodovanih, med njimi novi most, ki vodi iz Locarna v Ascono. Paroplovba na Lago Maggiore je ustavljena. Parniki, ki so bili na jezeru, so le z veliko težavo prišli v luke. Obstoji nevarnost, da bo jezero prestopilo bregove.

Nesreča avstrijske ekspedicije na Kavkazu

Voditelja ekspedicije dr. Kolba in njegovega pomočnika je vihar na Elbrusu zagnal v prepad in sta se oba ubila

Moskva, 29. julija. Člani avstrijskega socialističnega planinskega društva »Priatelj prirode« so organizirali znanstveno ekspedicijo za proučevanje geoloških in klimatičnih razmer na gori Elbrus. Ekspedicija je imela prav lepe uspehe in je dospela že blizu vrha. Tu pa jo je preseneti sila snežni vihar, ki je vrzel voditelja ekspedicije dr. Frica Kolba in njegovega pomočnika Heinricha Fuchsa preko stene v prepad.

Rešilni ekspediciji se je posrečilo doseči najti truplo dr. Kolba, dočim truplo Fuchsa še vedno iščejo.

Ekspedicija je odpotovala z Dunaja 12. julija in dospela 17. julija v Moskvo, odkoder se je takoj podala proti Kavkazu, kjer jo je doletela nepričakovana nesreča. Avstrijska socialna demokracija je izgnala z dr. Kolbom enega svojih najsposobnejših mlajših članov, ki bi gotovo čez nekaj let igral še veliko vlogo.

Start „R 100“ za polet v Kanado

Davi ob 3. je zrakoplov »R 100« odplul iz Cardingtona v Kanado

London, 29. julija. Na pristajališču v Cardingtonu pritrjeni zrakoplov »R 100« je danes nastopil polet preko Atlantskega oceana, da se ugotovi njegova sposobnost za polete na velike daljave. Izkušnje pri tem poletu bodo služile za uporabo zrakoplovov v trgovske namene s posebnim ozirom na imperialne komunikacije. »R 100« in »R 101« sta največja zrakoplova na svetu. To je drugi polet angleškega zrakoplova preko Atlantskega oceana. Prvič je letel preko tega oceana meseca julija l. 1918 angleški zrakoplov »R 34«. Letel je od vzhoda proti zapadu in se nekaj dni nato srečno vrnil.

Zrakoplov »R 100« je opremljen s 6 motorji Rollsroysonder po 650 konjskih sil. Dolg je 709 čevljev, njegov največji premer ima 131 čevljev in najvišja višina me-

ri 134 čevljev. Zrakoplov »R 100« je doseglj pri poizkusnih poletih 81 milj na uro. Ima s seboj živila za pet dni in rezervo za en dan, 500 balonov pitne vode in vodo za umivanje. Med poletom bo v stalni zvezi z brezžičnimi postajami na kopnem.

London, 29. julija. Davi ob 3.45 je startal največji zrakoplov sveta »R 100« k svojemu že dolgo napovedanemu prekoceanskemu poletu. Start se je izvršil gladko in brez težav. Zrakoplov se je naglo dvignil v zrak in je že po par minutah izginil v daljavi. Zrakoplov vodi kapitan Scott, posadka pa šteje 32 moških. Potnikov je le šest, večinoma novinarjev. Zrakoplov bo krenil po severnejši poti in upa, da bo v dveh dneh pristal v Kanadi.

Prodiranje rdečih čet na Kitajskem

Dve komunistični armadi uspešno prodirata v pokrajini Hunanu — Rdeče čete ropajo in požigajo

Peking, 29. julija. Po inozemskih uradnih poročilih zavzema komunistična nevarnost na Kitajskem zadnje čase naravnost alarmanten obseg. Komunistom se je posrečilo sestaviti dve armadi, ki štejeta 100 tisoč mož in operirata v severnem Hunanu, kjer so bile vladne čete že večkrat poražene. Iz Sanghaja poročajo, da so komunisti zasedli Canga. Vsi inozemci so se se pred prihodom komunističnih čet zatekli na ameriške, angleške in japonske vojne ladje.

Hankou, 29. julija. AA. Posadka v mestu Canga se je uprla v nedeljo je bilo mesto izpraznjeno, nakar so vdrl v mesto čete rdečih armade in pričele ropati ter požigati trgovine. 40 tujcev se je rešilo na krov angleške topničarke »Afis«. Neki italijanski misijonar je bil prijet od rdečih čet. Prav tako ni znana usoda angleške misijonarke. Komunisti so se polastili mesta Jokiakov ob reki Han.

Iredentizem »Stahlhelma«

Berlin, 29. julija. AA. Prvič, odkar je pruska vlada ukinita prepoved glede društva Stahlhelm na Westfalskem in v renki oblasti, so glavni šefi društva izvršili inspekcijo v renki pokrajini in v Westfaliji. Pri tej priliki je imel bivši polkovnik Dusterberg govor v Bochumu, v katerem je med drugim rekel, da morajo člani društva Stahlhelm biti na straži in imeti pred očmi zgodovinsko nalogo, da vzdržujejo zvezo z brati v Evpenu in Malmédyju, v Saarski kotlini in tudi v Loreni.

Kongres za regulacijo hudournikov

Beograd, 29. julija. Te dni bo v Parizu kongres strokovnjakov za regulacijo hudournikov, ki bo trajal več dni. Jugoslavijo bo zastopal na kongresu kot delegat našega ministrstva za kmetijstvo in vode načelnik oddelka za hudournike Mužinić.

Smrt bosanskega narodnjaka

Banjaluka, 29. julija. N. Tukaj je večeraj umrl župnik Niko Kecmanović, znani narodni delavec iz predvojne dobe, ki so ga avstrijske oblasti med vojno internirale v Aradu. V zadnjem času se je umaknil iz javnega življenja.

Tri angležinje prepotovale Afriko

Nairobi, 29. julija. Tri mlade Angležinje Belcher, Budget in Day, ki so odpotovale 1. aprila iz Capetowna v avtomobilu, so prispele srečno v Nairobi. Zgodilo se je prvič, da so prepotovale Afriko ženske brez oboroženega spremstva.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA

Devize: Amsterdam 22.705, Berlin 13.46—13.49 (13.475), Bruselj 7.89.26, Budimpešta 9.8877, Curich 1094.4—1097.4 (10.95.9), Dunaj 797.21, London 274.61, New York 56.28, — Pariz 221.92, — Praga 166.84 — 167.64, — (167.24) — Trst 294.48 — 296.48 (295.48).

INOZEMSKÉ BORZE.

Curich, Beograd 9.125, — Pariz 20.25, — London 25.0575, — New York 514.55, — Bruselj 72.02, — Milan 26.9625, — Madrid 58, — Amsterdam 207.22, — Berlin 122.95, — Dunaj 72.745, — Sofija 37.35, — Praga 15.26, — Varšava 37.75, — 90.225, — Bukarešta 3.06.

Priprave Heimwehra za volitve

Heimwehr bo pri prihodnjih volitvah v Avstriji podpiral najbrže krščanske socialce, ako bo preklanc izgon majorja Pabsta

Dunaj, 29. julija. Že sedaj vrši Heimwehr svoje prve priprave za volilno borbo spomladi. Kakor govore v heimwehrovskih krogih, ne namerava Heimwehr ustanoviti lastne politične stranke, ker bi bilo to v nasprotju s statuti Heimwehra, ki hoče biti ljudski pokret, ne pa politična stranka. Heimwehr bo najbrže pri volitvah podpiral krščanske socialce v borbi proti marksizmu. Postavil pa bo celo vrsto pogojev, ki bodo v jeseni predmet razprav med vodstvom Heimwehra in krščanskimi socialci. Definitivna odločitev Heimwehra v tej zadevi še ni padla. Poročila, da se hoče Heimwehr v volilni borbi priključiti politični stranki, so v čudnem nasprotju z radikalnimi izjavami gotovih heimwehrovskih voditeljev. Zato sklepajo, da sta v

Heimwehru dve zelo različni skupini. Danes se bo vodstvo Heimwehra v inozemstvu bavilo z vprašanjem izгона dr. Papeta in bo Heimwehr najbrže postavil kot prvi pogoj svojega sodelovanja na strani krščanskih socialcev preklanc izгона majorja Pabsta.

Pogrešan dijak

Dubrovnik, 29. julija. Iz Italije je nedavno došla vest, da je bil po razpravi pred izrednim tribunalom izpuščen na svobodo obtoženi dijak medicine na univerzi v Bariju Todorović, zaradi česar je njegova rodbina v Dubrovniku pričakovala, da bo prišel domov. Minulo pa je že 14 dni, odkar je bil izpuščen iz zapore, vendar pa o njem ni nobenega sledu.

Avgustus Muir:

59

Krog zločinov

Roman

— Aretiran je bil, — je nadaljeval mirno — ker je razpečaval ponarejene bankovce. Policija ima dovolj dokazov proti njemu, da bo obsojen na več let. Warner je vdrl ponoči v moj laboratorij, da bi uničil glavni dokaz, a s tem je doprinesel nov dokaz, da nima čiste vesti. Odkrito rečeno, gospodična Langtonova, to, da ste bili z njim v laboratoriju, je...

— To je bilo naključje, goło naključje! — je vzklila Molly.

— Naj je bilo naključje ali v naprej omenjeni sestanek, to ni važno, kajti v obeh slučajih mi bo težko obvarovati vas aretacije. Sedite, — je pripomnil hitro, kajti mislil je, da bo dekle omedlelo.

— Me poslušate? — je nadaljeval. — Mislim, da bi vam mogel pomagati. Tako, kakor je položaj zdaj, sem edini človek v Londonu, ki vam more pomagati.

Skozi nekakšno meglo je opazila, da so se njegove stroge poteze močno ublažile.

— Kakor veste, sem izvedenec posebnega oddelka v Scotland Yardu. Ste pripravljeni zaupati mi svojo usodo? Mi zaupate?

Molly se ni obotavljala. Njeno telo in duh sta bila izčrpana in zdaj, ko ji je tekla voda v grlo, bi se bila oprljala tudi bilke.

— Da, storim vse, kar mi zapoveste.

— Torej je v redu, — je dejal Caspian.

Za hip se je zamislil, potem je pa naglo odšel iz sobe in se vrnil s čašo, polno bele tekočine.

— Odleže vam, čim popijete tole, — je dejal. — To je posebno vzpodbujajoče sredstvo, ki mi je po nočnem delu zelo dobrodošlo. Ubogo dete, kako upadla lica imate. Pa vendar niste bolni? Bil sem malo preoster.

Molly je popila belo tekočino in kmalu se je pokazal učinek. Glava jo je nehala boleti in utrujenost je minila.

— Je vam odleglo? — je vprašal in Molly se mu je zahvalila.

Stopil je bliže.

— Se eno vprašanje je, na katero mi morate odgovoriti. Ali ste v moji hiši z vsem zadovoljni?

Molly je odkimala z glavo. Ali je slutil, da jo Marcus Sternhold nadleguje? Vedela je, da bi ji pretila nevarnost, če bi črhnila le besedico.

— To me je zanimalo, — je dejal profesor Caspian. — To sem hotel vedeti, predno oddidete od tod.

— Odidem od tod? — je zašepetala Molly.

— Da. Imam tehten razlog za to in vem, da vam bo bolje — da boste bolj na varnem, če odidete od tod.

— Ali naj odidem takoj? — je vprašala.

— Ne, saj ostanete pri meni v službi in boste lahko nadaljevali prevajanje mojih znanstvenih razprav v francoščino.

— Kam pa naj grem?

— Zaupali ste mi svojo usodo. Ali mi popolnoma zaupate?

— Da...

— Tedaj se pripravite na pot — takoj. Moj avtomobil čaka zunaj in šoferju sem že naročil, kam naj vas odpelje. Če bi ne hoteli odpotovati še nocoj, ne prevzamem odgovornosti — v tem primeru boste morali pač sami urediti svoje zadeve.

— Takoj se pripravim na pot, — je dejala.

Zopet mož z brazgotino

Cez pol ure je prišel Maddox vprašati, je-li prtljaga gospodične Langtonove pripravljena. Odnesel jo je v avtomobil in se vrnil v Mollynovo sobo.

— Avtomobil je pripravljen, gospodična.

Molly se je še enkrat ozrla po sobi, potem pa je odšla za njim po stopnicah. Bila je še vedno razburjena, ker je bil profesor Caspian tako nepričakovano sklenil, da mora odpotovati. Ne da bi ji povedal kam. To je bilo nedvomno v zvezi z vsem, kar se je dogodilo v profesorjevi hiši, toda to ni zmanjšalo njene razburjenosti.

— Ali naj se poslovim od profesorja? — je vprašala slugo. — Ali se pa odpelje z menoj?

Maddox je odkimal z glavo.

— Profesorja zdaj ne smete motiti, gospodična.

Držal je vrata odprta in jih takoj zopet zaprl za njo. Molly je krenila sama čez vrt proti vratom v ograji, kjer je stal pred krasnim avtomobilom šofer. Sedla je, šofer ji je pa pokrtil noge in pognal avtomobil.

Molly se je zadnjič ozrla na mračno hišo med drevjem in na motno svetlobo obločnice, obsevajoče drevje na vrtu. Rada bi bila vedela, če se še kdaj vrne v profesorjevo hišo. Če bi se, je bilo zelo dvomljivo, da-li bo njen povratak tako zagoneten, kakor je odhod v temni noči. Nihče se ni poslovil od nje. Vežna vrata so se zaprla za njo, čim je prekoračila prag — in vendar je imela čuden občutek, da jo več oči ves čas opazuje.

Avto je vozil zdaj hitreje, naglo je zavil na vogal Lawiston Square, potem je pa nenadoma zmanjšal hitrost in zavil k hodniku. Iz sence je stopila temna postava, odprla je vratca avtomobila, skočila na stopnič in omahnila na sedež k Molly.

Avtomobil je krenil na glavno cesto. Molly je pogledala skričaj neznanca v obraz in na njegovi čeljusti je opazila rdečo brazgotino.

— Dober večer, — je dejal neznanec. — Peljem se z vami. Upam, da ne boste ugovarjali.

— Kdo pa ste? — je vprašala Molly.

Neznanec se je zasmejal, rekoč:

— Vaše vprašanje je čudno, gospodična.

Potresna katastrofa v Italiji pred 1851 leti

Kako opisuje strahovito razdejanje v južni Italiji l. 79 po Kristusu konzul Plinius ml.

Krajine okrog Napulja ni prvič zadel potres. Zgodovina pozna zlasti strahovito katastrofo leta 79 po Kristusu, ko je s silnim potresom združen bruhanje Vezuva pokopalo mesta Herculaneum, Pompei in Stabiae. Iz te dobe sta se nam ohranili dve pisni 18 letnega konzula Plinija Mlajšega, ki je preživel dneve strahote in jih zelo živo opisal. Zdaj, ko prihajajo iz Italije pretresljive vesti o strašnih posledicah potresne katastrofe, utegne marsikoga zanimati klasično pripovedovanje očitke o strahotah, kakršne so preživeli prebivalci južnih italijanskih krajev tudi zdaj. Brnske »Lidove Novine« priobčujejo izveček iz omenjenih pisem. Stric, katerega smrt opisuje Plinius, je Gaius Plinius Starejši, poveljnik bojne brodoglav, zasidranega baš v Misenu. Takole piše Plinius:

Prvo pismo

Gaius Plinius pošilja svojemu Tacitu pozdrav!

Prosih me, naj Ti sporočim, kako je umrl moj stric, da se ohrani o njegovi smrti čim točneje poročilo bodočim pokolenjem. Hvala Ti, ker vem, da doživi njegova smrt neminljivo slavo, če jo zabeležiš Ti.

Moj stric (in jaz z njim) sva se mudila baš v Misenu, kjer je osebnopoveljeval cesarskemu brodoglavu. 23. avgusta nekako ob 1. popoldne je moja mati sporočila, stricu, da narašča na nebu oblak izredne velikosti in nenavadne oblike. Moj stric je baš počival po solnčnih in hladnih kopeli, ležal je, nekaj prigrizoval in čital. Stric je vstal in odšel na kraj, od koder je lahko pregledal naboskon.

Oblak se je kopičil — od kod, ni bilo mogoče videti, in šele pozneje nam je bilo rečeno, da z Vezuva — nekako v obliki drevesa in podobno je bil močno pinji. Dvigal se je v obliki nekakšnega debla in zgoraj se je razširjal v krono kakor veje. Najbrž zato, ker je poganiš dim navzgor najprej pritisk sega — enega zraka in šele zgoraj, kjer je bil pritisk manjši, se je lahko razpršil.

Moj stric, mož, željan znanstvenega spoznavanja, je sklenil ogledati si ta pojav od blizu. Zapovedal je pripraviti malo ladico in dovolil mi je odpeljati se z njim. Ko je stric odhajal z doma, so mu izročili nujno obvestilo, pisma Rectine, Tascove soproge. Rectina boječa se nevarnosti — njihova hiša je stala tik pod Vezuvom in rešiti so se mogli samo po morju — ga je v pismu prosila, naj jo obvaruje pogina. In izpremenil je stric načrt in namestu duhu

znanosti se je dal premagati duhu viteštva. Odredil je alarm brodoglav, sam je stopil na krov poveljniške ladje in poslal je bojne ladje naprej. Krenil je z brodoglavom, nele da bi rešil Rectino, temveč tudi ogromno množico drugih ljudi, kajti ono obalo so zaradi njenih krasot premnogi posečali. Stric je zapovedal brodoglavu voziti z vsemi močmi in hitel je tja, od koder so drugi zbežali. Zapovedal je ladjam voziti naravnost proti pogubi in tako prost je bil strahu in bojazni, da je spotoma narekoval ali pa sam beležil vse zanimivo, kar je videl in ugotovil na tem nesrečnem prizoru.

Ze je padal pepel na bojne ladje, pepel tem bolj vroč in gost, čim bolj smo se bližali obali. Ze je začela padati tudi morska pena in vroče ali od vročine razpokano kamenje. In naenkrat se je začelo napenjati morsko dno z nepričakovanimi naplavinami. Stric je začel razmišljati, ali ne bo prisiljen vrniti se. Ko ga je pa začel krmar njegove ladje pregovarjati k temu, je rekel: »Pogumne ljudi varuje boginja sreče«. In dal je povelje: »Smer k Pomponianu«. Pomponianus je pa bil v Stabiah na drugi strani zaliva, ki tvori tu zaokroženo obalo. Čeprav tam ni pretila neposredna nevarnost, je vendar dal Pomponianus prenesti svojo prtljago na ladjo, da bi lahko odplul, čim se obrne neugoden veter, ki je pihal od morja proti celini. Kajti pričakovati je bilo, da nevarnost naraste. Ko je torej prišel stric, katerega ladjo je gnal veter tembolj, čimbolj je zadrževal Pomponianovo, je objel Pomponiana in tolažil obupance. In da svojo okoliščino čimbolj pomiri, je stric zapovedal, naj ga odnese na nosilkah v kopel. Po kopeli je legel k mizi in mako prigriznil, pri tem je pa bil najboljše volje.

Ta čas so se dvignili iz Vezuva in iz nekaterih drugih krajev ogromni stebri ognja, katerega sijaj je še povečala nastajajoča noč. Da pomiri ljudi, je stric izjavil, da gori poslopje, katero so kmetje zapustili in prepustili njegovi usodi in ki gori na samem.

Potem je stric legel k počitku in res je spal. Kajti ljudje, hodeči mimo vrat, so slišali njegovo globoko, pravilno dihanje. Zaradi obilnejšega telesnega obsega je namreč stric težko dihal. Tedaj se je pa začelo dvorišče polniti z morsko peno in pepelom tako, da bi ne mogel iz stanovanja, kdor bi ga takoj ne zapustil. Zato so zbudili strica. In šel je k Pomponianu in drugim, ki so bili ostali na nogah. Začeli so se skupno posvetovati, kaj naj bi bilo bolje storiti, ostati v hišah, ali oditi na prosto. Kajti hiše so se tresle in majale pod pritiskom tresljave zemlje in zdelo se je,

da jih dviga iz njihovih temeljev in nagiba na stran, potem pa zopet vrača v prvotno lego. Nasprotno so se pa ljudje zopet bali padajočega pepela, morske pene in kamenja, ki je bilo sicer lahko, toda bilo je vroče. Po Primerjanju po edinih nevarnosti je zmagalo naziranje oditi na prosto. In položili so si kot zaščito pred padajočim kamenjem na glave blazine, katere so privezali z rjuhami. Drugod je bil že dan, pri Stabiae pa temnejša in strašnejša noč od resnične. Samo ogromne baklje in različni ognji so jo razsvetljevali.

Sklenili so oditi na obalo pogledat, ali dovoljuje morje odpluti. Toda bilo je še divje in sovražno. Tu je legel stric na rjuho. Večkrat je prosil hladne vode in pil. Naenkrat je pa ogenj in njega glasnik-oblak žvepljenih hlapov, pregal vse ljudi. Samo stric je ostal. Oprajoč se na dva mlada sužnja, je vstal. Toda takoj se je zopet zgrudil na tla. Kolikor morem soditi, ga je zadušil žvepleni zrak, ki mu je zamašil grlo. Kajti stric je težko dihal in njegov ozki goštanec je mučila nadoha. Ko je nastal dan — tretji, če računamo od dneva, katerega je nazadnje videl — so našli strica mrtvega. Samo da je bil podooben bolni spečemu, nego mrtvemu.

Jaz sem bil ta čas z materjo v Misenu. Toda to ne spada več k stvari in Ti si hotel imeti poročilo o smrti mojega strica. Omenjam, da sem vse, kar sem sam doživel in iz tega, kar sem slišal, najresničnejše pripovedovanje pripovedovanje skrbno zabeležil. Ti pa izberi iz tega, kar je važnega. Kajti nekaj drugega je pisati pismo in nekaj drugega je pisati zgodovino. Nekaj drugega je pisati za prijatelja in nekaj drugega za vse ljudi — Vale.

Drugo pismo priobčimo jutri.

NOGAVICE ŽIGOM

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!

Velika izguba.

— Gospa profesorjeva, vaš soprog se je tako ustrašil požara, da je izgubil dar govora.

— Kaj dar govora? Devet darov je izgubil, saj je znal devet jezikov.

V višji deklinški šoli

— Danes ste slabo rešili svojo nalogo, gospodična. Počakajte po pouku v razredu, da jo skupaj pregledava.

— Ostanem že, gospod profesor, samo glejte, da ne zve tega vašega so-

Karla Maya

32 večinoma vezanih knjig za Din 600.—. Ponudbe pod šifro »Karla May 2113« na upravo »Slov. Narodae.

Mlada vdova

želi poznati dobro situiranega resnega gospoda v svrhu denarne pomoči. Cenjene ponudbe pod šifro »Simpatična« na upravo »Slov. Narodae. 2121

Strojepisni pouk

med počitnicami se vrši vsak dan od 6. do 9. ure zvečer. Začetek 4. avgusta. Vpisovanje 1. avgusta in dalje vsak dan od 6. do pol 8. ure zvečer. Tečaj za začetnike in izveščanje. Posebni tečaj za starejše dame in gospode. Učna ura Din 4.—. Christofov učni zavod, Ljubljana, Domobranska cesta št. 7-I. 2052

Obiskovalcem Jugo-Iovenskega gasilskega kongresa priporoča

gasilna „Pri Jerci“ (Parles)

Prešernova ulica šte. 9, dvorišče

Gočilo se bo dvojnomočno zagrebško pivo, prvovrstna stajarska vina. Gorka in mrlja jedila vedno na razpolago. — Senčnat vrt, kegljišče.

2117 Priporočata se J. in A. Žičkar

Antiseptično prepariran

Zaščitni znak

zaupanja

dokazano nedosegljiva!

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakah. Za odgovor znamko! — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo. — Najmanjši oglas Din 5.—

Opremljeno sobo

lepo, snažno, z elektriko v sredini mesta za takoj išče gospod. Kdo, pove uprava »Slov. Narodae. 2083

Želodčno tinkturo

preizkušeno, proti zaprtju in drugim težkim želodca priporoča dr. G. Piccoli, lekarnar v Ljubljani. 58/T

OTOMANE

v različnih vzorcih in najmodernejših oblikah. — Divane (patent), fotelje, salonske garniture, peresnice, žimnice (modroce) in vsa popravila izdeluje točno in najceneje le **Sajovic. Ljubljana.** Stari trg št. 6.

VELIKA PRODAJA

dežnih plaščev, pelerin, plaht za vozove, avtomobile, itd. se vrši radi preselitve po izredno nizkih cenah samo še do 3. avgusta. Jančigaj, Tavčarjeva 1 (poleg Figovca) 2094

Občina Ljubljana
Mestni pogrebni zavod

Bogu Vsemogočnemu je dopadlo poklicati k Sebi našega iskreno ljubljene soproga, najskrbnejšega očeta in starega očeta, brata, strica, tasta in svaka, gospoda

Josipa Bahovca

bivšega veletržca in posestnika, občinskega svetnika i. t. d.

ki je po kratki, težki bolezn, previden s svetimi zakramenti za umirajoče, danes ob 4. uri popoldne v 79. letu starosti, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v sredo, dne 30. julija t. l. ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Sv. Jakoba trg št. 7 na pokopališče k Sv. Križu.

Blagopokojnika ohranimo trajno v najhvaležnejšem spominu.

V Ljubljani, dne 28. julija 1930.

Globoko žalujoči ostali.